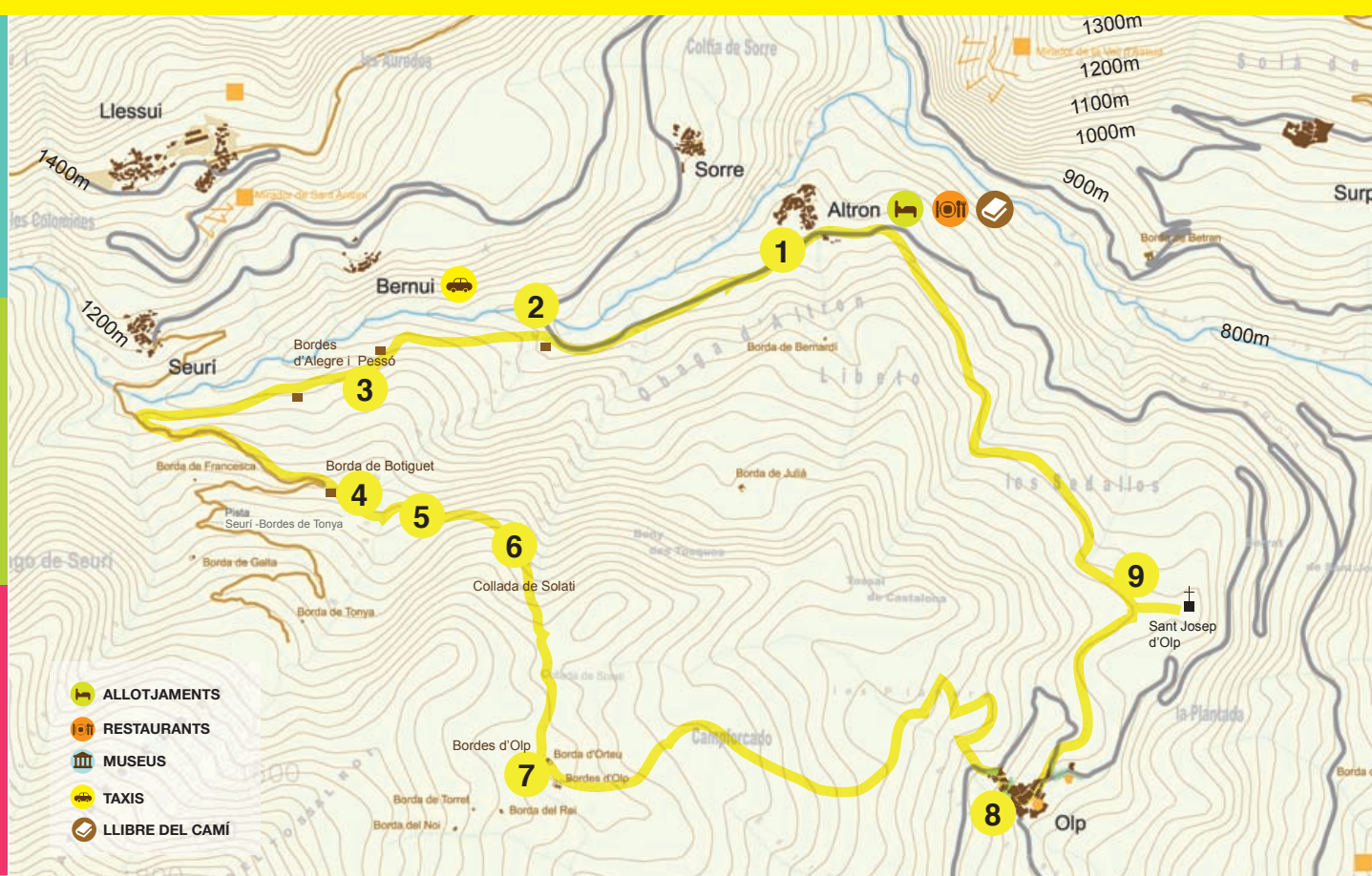

Itinerari 4

Pels camins de Pedra de Tartera

LA VALL D'ÀSSUA
I EL BATLLIU

Un paisatge de novel·la

ITINERARI

Altron – bordes d'Alegre i Pessó – borda de Botiguet – Bodolui de la Costa – carreró de Trases – collada de Solati – bordes d'Olp – Olp – Sant Josep d'Olp – Altron

Introducció

Aquest itinerari recorre alguns dels indrets on va viure, treballar, caminar, passar bones i males estones la Conxa, protagonista de *Pedra de tartera*. El recorregut s'inicia al rovell de l'ou de la vall d'Àssua, Altron, que podem visitar en iniciar o finalitzar l'itinerari. S'endinsa a la part més obaga, on predominen els prats i els boscos d'avellaners; va pujant fins arribar als prats més alts dels Bodoluxos, i agafant el carreró de Trases, porta a la collada de Solati, amb vistes magnífiques de la comarca, la vall d'Àssua, la vall de Siarb, la vall del Noguera, els cims de la vall Ferrera... Ja de baixada, els suggerents plans de les bordes d'Olp conviden a reposar una estona abans d'emprendre camí cap al poble. A l'ermita de Sant Josep tornem a tenir l'oportunitat de gaudir d'unes vistes fantàstiques i acabar el dia, caminant per un sender planer que mena de nou al poble d'Altron.

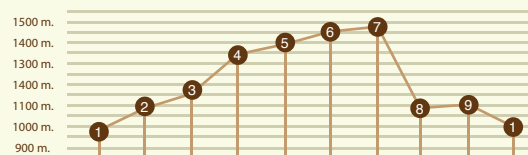

Textos del llibre:
Pedra de Tartera (Maria Barbal)

Descripció tècnica

Punt de partida: Poble d'Altron
Zona: Vall d'Àssua i Batlliu de Sort
Durada: 4h 25min (durada aproximada sense parades)
Desnivell: 493m
Dificultat: Excursió de mig dia o dia sencer, amb un cert grau d'exigència i desnivell mitjà. Atenció a l'inici del carreró de Trases per trobar bé el camí.
Senyalització: Pals de fusta amb banderoles grans (Camí Natural de Sort i la vall d'Àssua), marques de cercles grocs amb centre negre (Xarxa d'Itineraris Culturals i de Natura del Pallars Sobirà) i fites.
Mapa recomanat: Pallars Sobirà-Sud (1:50.000) Consell Comarcal del Pallars Sobirà, Editorial Piolet, 2006.

Desnivell

Itinerari 4

Pels camins de Pedra de Tartera

Descripció de l'itinerari

Abans de començar a caminar, o si ho preferim, a l'arribada, entrarem dins del poble pel carrer que baixa a la plaça, tal com ho descriu Maria Barbal quan parla de l'arribada de la Conxa a Pallarès.

Un cop a la plaça podem intentar localitzar els indrets de què es parla a *Pedra de Tartera*. Aquí trobarem un dels Llibres del camí que indiquen alguns dels punts més significatius que apareixen a les novel·les.

Altron

1

Altron

0h 00min Altron, 988m. Des de l'aparcament de l'entrada del poble sortiu carretera amunt deixant a la dreta el magnífic paller de casa Sobirà. La carretera va seguint el curs del riu i al mig es poden veure els prats ☉ on tantes hores havia passat la Conxa aviant les vaques. Més amunt a la dreta, veureu els pobles de Sorre i Bernui.

20 minuts

2

Xalet del Torb

0h 20min Xalet del Torb. Passat aquest, sense creuar el pont sobre el riu d'Altron, preneu amunt el camí que puja a l'esquerra en direcció a Seurí, travessant una passera de fusta. Aquest camí rep el nom de la Mata del Llop i recorre el Bago (part obaga de la vall) pel mig d'un esplèndid bosc d'avellaners.

20 minuts

3

Bordes d'Alegre i Pessó

0h 35min Cruïlla. Preneu el camí de l'esquerra deixant a la dreta el que baixa cap a Bernui.

0h 40min Bordes d'Alegre i Pessó. El camí passa entre mig de les dues. A partir d'aquí fixeu-vos en les marques grogues per seguir bé el camí, travessat en alguns punts per una pista forestal que més endavant haureu de seguir.

0h 55min Cruïlla. Km 11 del Camí Natural de Sort i la vall d'Àssua. Seguiu recte la pista deixant a l'esquerra el camí de Rellos que puja en direcció a Altron-Olp.

Recull literari

☉ La Conxa arriba a Pallarès per anar a viure a casa els oncles, separant-se dels seus pares

«No sé perquè m'havia imaginat que vivien fora del poble. Aquest pensament se'm va desmentir quan oncle va prendre el camí entre les cases fins anar a raure a la plaça.»

☉ La casa de la Conxa a Pallarès

«L'estable i el pati de batre ocupaven tots els baixos arran de plaça, on es podia sortir per una gran portalada. Unes escales pujaven per davant d'aquest portal al primer pis, que era ocupat per un breu rebedor d'on sortien cap a dalt unes altres escales i cap a la dreta un passadís desigual. [...]»

☉ La plaça de Pallarès, la casa, la Conxa enamorada del Jaume

«De la sala de l'estudi a la porta hi havia sis passes comptades. Tocaven paret per paret formant una de les cantonades de la plaça. Estava davant les escales que feia poques hores que havia baixat i no em reconeixia. Volia esforçar-me a pensar que era la Conxa que havia anat a Pallarès a viure amb els oncles. Però no em deia res això. Ara jo només podia ser la Conxa del Jaume. Aquella alegria boja, en lloc de fer-me bellugar i botar, em deixava quieta i encara clavada en el pedrís de baix on ens havíem dit adéu. I això que el fred de la barana m'esperonava cap amunt.»

☉ Els prats de vora el riu a Pallarès

«De nou havia arribat la calor. Era el juny de 1921. Els prats estaven rossos i els peperepeps esclavaven; se sentia arreu la brunzidera de les mosques que percaçaven l'aliment amb insistència. Els avellaners silvestres i les nogueres verdejaven vora el riu com els xops. La muntanya era un formiguer de treballadors entre groc i verd, de carros pels camins terrosos i de xiulets d'eines que decantaven sense compassió les tiges esveltes. La terra s'esponjava de rebre aquell doll que hauria de durar tot un any. Només el xerric del cànter o la bóta feia alçar un moment els ulls dels pagesos al cel.»

Vall d'Àssua

Itinerari 4

Pels camins de Pedra de Tartera

55 minuts

4 Borda de Botiguet

5 min.

5 Bodolui de la Costa

40 minuts

6 Collada de Solati

5 minuts

7 Bordes d'Olp

1h 05min Cruïlla. Deixeu a la dreta la pista que mena a Seurí i féu drecera pel camí que puja a la vostra esquerra en direcció a Meneurí-Olp. Aquest es torna a unir de seguida a la pista que haureu de seguir amunt.

1h 25min Cruïlla del Bodolui. Havent caminat aproximadament un quart d'hora trobareu un pal indicador. Seguiu el sender que puja a l'esquerra en direcció a Bordes d'Olp.

1h 35min Borda de Botiguet. Preneu la pista a l'esquerra. Aquesta travessa el barranc dels Bodoluijos i s'acaba als prats del mateix nom. Des d'aquest punt destaca la visió del poble de Llessui.

1h 40min Bodolui de la Costa. Un cop als prats seguiu en la mateixa direcció deixant la cabana de Joanet, mig en ruïnes, a la dreta i una mica més amunt la de Bodolui de la Costa. Les marques dels arbres us portaran fins a l'extrem del prat on comença el carreró de Trases. Tot i que el seu traçat és visible des de molts punts de la vall, l'inici es troba una mica perdut. Més que d'un camí es tracta d'un corriol que inicialment flanqueja cap a l'E. Trobareu marques i alguna fita. Al poc d'haver començat a pujar, la visió dels pintorescos poblets de la vall ja esdevé magnífica. Més endavant, ja amb la vista de la collada de Solati, heu de seguir amunt a la dreta cap al SE. No seguiu els corriols que continuen cap a l'esquerra.

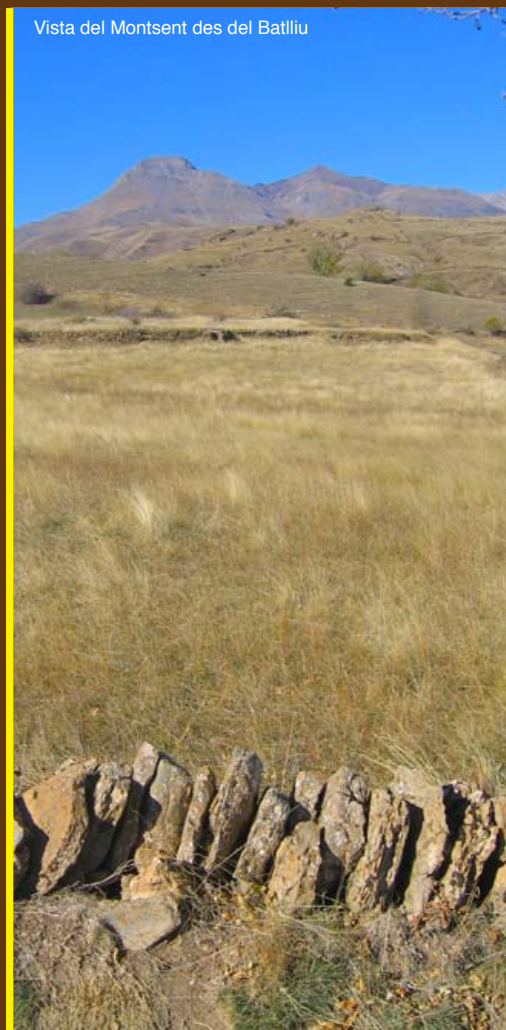
2h 20min Collada de Solati, 1.455m. Des d'aquest punt, on potser Maria Barbal es va inspirar per escriure algun fragment de la novel·la, es té una de les millors vistes de la vall d'Assua, tutelada per l'emblemàtic Montsent. Es poden veure tots els seus pobles (només Rialp queda amagat al fons de la vall). Seguiu les marques pel camí que té a la dreta una paret de pedra seca amb crestellera deixant una pista a l'esquerra. A partir d'aquí comença la incursió d'aquest itinerari a la zona del Batlliu.

2h 25min Bordes d'Olp, 1.467m. Seguiu la pista deixant la primera de les bordes,

Al caps de la muntanya buscant carreretes

«Aquell maig de 1931 vam reunir-nos una bona colla de dones de Pallarès per collir carreretes i moixarrons a la muntanya. [...] M'agradava aquella sortida perquè em sentia enmig dels prats resseguint l'herba fosca de les carreres, sense cap més pensament que es posés al meu cap que la il·lusió boja d'encertar les clapes ben plenes i d'omplir aviat el cistell. La caminada era forta però, després de pujar tant, només quedaria la baixada, que es feia en un no res. Des de dalt es veien tots els poblets a prop, amb els llosats negres i alguna fumera que s'escapava per dir que hi havia vida.»

Vista del Montsent des del Batlliu

Itinerari 4

Pels camins de Pedra de Tartera

60 minuts

8 Olp

amb una font-abeurador, a l'esquerra. Aviat deixareu a la dreta una altra borda. A partir d'aquí podeu triar entre seguir la pista fins a Olp o fer les dreceres senyalitzades amb marques de pintura, opció que recomanem. Les vistes des d'aquest punt s'amplien i s'albira el vessant sud de la carena de muntanyes que va des del Monteixo al pic de Sanfonts a la vall Ferrera. A mesura que la pista s'apropa a Olp es troben les carismàtiques parets de pedra seca a banda i banda. Just abans d'arribar a la carretera podreu refrescar-vos a la font de Lleres.

3h 25min Olp, 1.091m. Seguiu les marques de pintura per l'estret carrer que s'endinsa al nucli de la Força. El camí passa per la font de la Força i els rentadors d'Olp. Un cop a la plaça Major no seguïu el camí que baixa a la dreta de la font, ja que aquest és el que davalla fins a Sort. Seguiu a mà esquerra el carrer principal fins a l'entrada del poble. Pugeu uns metres per la carretera que porta a Pujalt i de seguida trobareu, a la dreta, un pal indicador que assenyalava la direcció de l'ermita de Sant Josep d'Olp (Km 4 del Camí Natural). Seguiu la pista durant cinc minuts. De seguida n'agafareu un altra, a la dreta, en una cruïlla senyalitzada.

3h 40min Cruïlla. Deixeu a l'esquerra el camí pel qual després baixareu a Altron, per tal d'atansar-vos a l'ermita.

20 minuts

9 Sant Josep d'Olp

3h 45min Sant Josep d'Olp, 1.105m. Àrea de pícnic. Extraordinari mirador que ens ofereix una imatge aèria dels nuclis de Sort i Rialp, a la vall del Noguera Pallaresa i la visió del Montsent i el Montorroio més fotogràfics.

Desfeu el camí fins a la cruïlla i preneu el que baixa en direcció a Altron. De seguida veureu el poble de Surp envoltat de prats de dall a vessant solà de la vall. El camí surt a la carretera a l'alçada de la Mare de Déu de Montserrat. Seguiu-la amunt a l'esquerra, per tancar el circuit en pocs minuts.

40 minuts

1 Altron

4h 25min Altron, 988m. El poble que va conèixer la Conxa per boca de la Delina.

Els prats de Pallarès on la Conxa coincidí amb la seva amiga Delina

«Amb la Delina de ca l'Arnau havíem fet amistat anant a aviar cap als prats de Solau; els seus pares en tenien un al costat del nostre. Mentre les bèsties peixien ella m'explicava grapats de coses. Es pot dir que per la seva boca vaig conèixer tot el poble: casa per casa i persona per persona.»

Serveis en ruta

ALLOTJAMENTS

ALTRON

- Roch Hotel (973621759)
- Hostal – Pensió Vall d'Assua (973621738)
- L'Era de Sansa. Allotjament rural independent (973621736)

RESTAURANTS

ALTRON

- Restaurant Roch Hotel (973621759)
- Restaurant Pensió Vall d'Assua (973621738)

TAXIS

BERNUI

- Autocars i taxis Mario (973621533 /629742020)

CAREGUE

- Casa Bellera (656804498)